

Column Mgr. Ron van den Hout

Kerk (8)

De columns van de afgelopen maanden hadden de parochie als vertrekpunt. Het is de Kerk zoals u die van dichtbij ervaart, de lokale gemeenschap, de eigen mensen, het eigen dorp of de eigen wijk. Het is de eigen kerk waar u komt en waar u wellicht vrijwilligerswerk doet. De Kerk zo dichtbij is heel bepalend voor hoe u de Kerk ervaart en ziet.

De vraag stond centraal: hoe zien de gelovigen hun parochie? hoe gaan ze ermee om? Ik heb u daarbij een spiegel voorgehouden. Het was niet een beschrijving van de ideale situatie. Het is dus heel goed mogelijk dat u zich niet hebt herkend in een van de beschrijvingen. Het is ook mogelijk dat u bij uzelf zegt: hè, zoals het hier beschreven staat, zo beleef ik het eigenlijk. De ogen geopend.

De columns die in de komende maanden volgen, hebben de universele Kerk als vertrekpunt, niet meer de parochie ter plaatse. Ik gebruik soms kerk met een kleine letter. Dan bedoel ik steeds het kerkgebouw, dat in het verleden eigenlijk samen viel met de parochiegemeenschap: één dorp, één kerk, één pastoor. Als ik Kerk met een hoofdletter schrijf, bedoel ik de Kerk als wereldwijde geloofsgemeenschap onder leiding van paus en bisschoppen. De Kerk als wereldkerk en als wereldwijde gemeenschap. De Kerk op bisdomniveau zou ik ook met een hoofdletter schrijven. De kerk als parochie en als lokale geloofsgemeenschap schrijf ik met kleine letter. Daar is wel een reden voor. Een bisdom kan op zichzelf bestaan. Daar is alles aanwezig dat Jezus heeft meegegeven en dat wezenlijk is. Er is een bisschop als opvolger van de apostelen (de volheid van het ambt). Alle sacramenten kunnen gevierd worden: naast wat een priester in een parochie kan vieren, gaat het dan om het vormsel en om de wijding. Het Tweede Vaticaans Concilie noemt het bisdom de plaatselijke kerk. Een parochie is steeds van de bisschop afhankelijk en valt onder zijn bestuur. De parochie kan in de katholieke Kerk niet los bestaan.

De bisschop is vervolgens verbonden met de bisschop van Rome, de paus, en geeft inhoud aan de band met de andere bisschoppen over de hele wereld, waarvan die van Rome de eerste is. Deze wereldwijde verbondenheid tussen bisschoppen en bisdommen heb ik beleefd in september 2017 toen ik met 120 andere pasgewijde en pasbenoemde bisschoppen in Rome op cursus was. Op uitnodiging van de Congregatie voor de Bisschoppen – zij bereiden alle bisschopsbenoemingen voor de paus voor – was ik daar. We kregen inleidingen die voor het werk van een bisschop belangrijk zijn en we wisselden onderling ervaringen uit. Het is altijd goed iets te horen vanuit een ander deel van de wereld waar ook katholieken wonen. Hoe is het daar? Zijn er overeenkomsten en zijn er verschillen? Deze wereldwijde verbonden in één Kerk is een sterk punt van de (rooms-) katholieke Kerk.

+ Ron van den Hout
bisschop van Groningen - Leeuwarden